

Plši jsou malí až středně velcí hlodavci, typický pro všechny čtyři druhy je chlupatý ocas. **Pich velký** je, jak napovídá jeho jméno, největší z našich plchů, je velký skoro jako veverka. Pich velký je velmi nenápadně zbarvený: svrchní strana stříbrně lesklá, šedohnědá, spodní strana bílá, ostře oddělena. Uši jsou malé, kulaté a má velké tmavě lemované oči. Ocas je výrazně huňatý.

Snímky Lubomír Hlásek

Pich zahradní je středně velký – 11 až 12 cm. Z našich plchů má nejnapadnější zbarvení: Základní barva hřbetu a hlavy je šedohnědá až hnědočervená, spodní strana těla bývá naopak čistě bílá a je ostře ohraničená. Ocas je pokrytý krátkou tmavohnědou srstí, není tak huňatý jako ocas plcha velkého či lesního a je zakončený černobílou štičičkou prodloužených chlupů. Po stranách hlavy se táhne od oka výrazný tmavý pruh, zasahující až ke krku. Oči a zejména ušní boltce jsou poměrně velké.

Pich lesní je také středně velký plch, 8–12 cm dlouhý, s huňatým ocasem bez koncové štičičky prodloužených chlupů. Zbarvení srsti je žlutohnědé či hnědožluté, břichní strana těla bývá bílá nebo slabě nažloutlá. Na hlavě se táhne od oka k ušnímu boltci tmavý, téměř černý pruh. Ušní boltce jsou malé a zakulacené.

NAŠI PLŠI

V létě, krátce kolem západu slunce, vylézají ze svých denních úkrytů nenápadní obyvatelé našich lesů – plši. U nás žijí celkem čtyři druhy: plch velký, plšík lískový, plch lesní a plch zahradní.

Plšík lískový je, opět jak napovídá jeho jméno, nejmenší zástupce plchů, dorůstá jen 6–9 cm a vlastně vypadá jako malá myška s chlupatým ocasem. Jeho zbarvení je jednotvárné: srst má rezavě okrovou, břicho mírně světlejší. Ocas je ale dlouhý a huňatý.

První dva jsou nejběžnější. Pich velký se nejčastěji vyskytuje ve starších a rozsáhlejších listnatých lesích, nejpočetnější je v bučinách a doubravách. Plšík je nejmenší ze všech čtyř a vyhledává zejména mlaziny, hustě zarostlé okraje lesů nebo remízky navazující na větší lesy. Pich lesní je výskytem omezen na severozápadní část republiky a plch zahradní se zase vyskytuje na několika málo lokalitách zejména v západních Čechách. Plši jsou praví zimní spáči. Od konce srpna až do října postupně zalézají pod zem a probouzejí se až na jaře. Nejdříve spáče je plch velký. V letech, kdy neplodí duby a buky, mají velice krátkou letní sezonu a někteří jedinci dokážou prospat až 10 měsíců z roka. Naopak, v semenných letech se probouzejí mnohem dříve, přičemž samice přibližně o měsíc dřív než samice. Ve velkém pak požírají žaludy a bukvice a tvoří si z nich tukové zásoby. Koncem července a v průběhu srpna mají v dutinách stromů nebo i ptačích budkách jeden vrh o průměrném počtu 6–7 mláďat. Samice odstavují mládě po přibližně 30 dnech a samy potom velice rychle nabírají na hmotnosti. V době před vstupem do zimního spánku mají dospělí jedinci kolem 200–250 gramů, což je dvojnásobek oproti tomu, s jakou hmotností se probouzejí na jaře. Právě na podzim jsou plši tak vykrmení, až to někdy na pozorovatele působí legračně. Již staří Římané věděli o tomto podzimním váhovém přírůstku a s oblibou si připravovali jídla z plchů. Dokonce využívali výhod plší hibernace a skladovali si ve studených sklepech, ve speciálních hliněných nádobách, zimující plchy. Takto měli k dispozici čerstvé maso po dobu několika měsíců. Dodnes tradice lovení plchů přežívá např. ve Slovinsku nebo Chorvatsku, kde se dosud jedná o běžné a hojné druhy. U nás patří plši mezi ohrožené druhy živočichů a jsou proto zákonem chráněny (patří mezi tzv. zvláště chráněné druhy). Je zakázáno je zabíjet, rušit nebo ničit jejich životní prostředí. Zároveň je důležité sledovat jejich rozšíření a udržet si přehled o tom, zda plchů u nás ubývá

nebo přibývá, popřípadě ve kterých oblastech. V přírodě se asi nejčastěji setkáme právě s plchem velkým – rád zalézá do seníku, krmelců a kazatelen. Někdy dokážou být i otrlí, a to právě když jsme v letních měsících na čekané na posedu nebo kazatelně. Asi již nejednomu myslivci dokázali „zpříjemnit“ noční čekání tím, že běhali kolem v korunách stromů nebo přímo na posedu. Například v Nížkém Jeseníku znám lokalitu, kdy noční návštěva lesa v semenném roce připomíná výlet do džungle. Plši ve velkém běhají v korunách stromů – skáčou po větvích, u toho padá na zem plno bukvic nebo žaludů a do toho se neustále ozývají. Nahrávku typického nočního volání plcha velkého si můžete vyslechnout na <http://www.riz.cz/erhie>

Tento rok probíhá mapování výskytu plcha velkého v České republice a tímto článkem chceme požádat čtenáře Myslivosti o spolupráci při hlášení výskytu všech druhů plchů. Pokud jste se někdy při svých pochůzkách a čekáních v honitbě setkali s plchy a chcete se podělit o svá pozorování, nebo potřebujete poradit, o jaký druh se jednalo, napište nám. Předem děkujeme všem za spolupráci!

Svá pozorování či dotazy můžete zasílat na tyto kontakty:
Elektronicky:

peter.adamik@upol.cz
katerina.polednikova@alkawildlife.eu
Telefon: +420 606 598 903
Poštou: ALKA Wildlife, o.p.s.,
Liděřovice 62, 380 01 Dačice

Peter ADAMÍK

Tento dokument byl vytvořen za finanční podpory EHP fondů 2009–2014 a Ministerstva životního prostředí ČR.

Za jeho obsah je výhradně odpovědná ALKA Wildlife, o.p.s. a nelze jej v žádném případě považovat za názor donora nebo Ministerstva životního prostředí ČR.

Ministerstvo životního prostředí

FORMAT 1
 www.format1.cz spol. s r. o.

ODHÁNĚČE HLODAVCŮ

Z obytných prostor

OVH1 ultrahodnotný (akustický) (ultrazvuk), na baterie či adaptér, do 100m ² 485,- (akustický)	OVHMAX do 200m ² , jen na adaptér, sama včetně adaptéru 999,-
OVH1max do 400m ² , jen na adaptér, sama včetně adaptéru 880,-	Z vyřizování ků OVH1-HS do podlaží, do 400m ² 485,-

ODHÁNĚČE PTÁKŮ

na zabezpečených posedech...

elektronické od 1199,-	mechanické
-------------------------------	-------------------

ODSTRAŇOVAČE VODNÍHO KAMENE

OVK1 pro potrubí do 1" 1499,-	OVK2 pro potrubí do 2" 1599,-
OVK3 pro studny a větší výhledové vory 2099,-	FC300 300W mech. nářadí 1299,-

VÁHY A MIRCÍRE

WL 0-200g 299,-	KYP 0-40g 99,-	OR 0-500g 1099,-	OR 0-500g 2999,-
0-100g 399,-			

Informace, objednávky a výrobce a distributor
 POKOPEK s.r.o., Mlýnská 62/2A, 627 34, 602 62 Křovice II Brno
 tel.: 604 223 296, 604 223 096, 604 223 730 fax: 604 223 099
 e-mail: info@format1.cz www.format1.cz